

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

remonstranten Rotterdam

Pasen 2017

Thema: het roze boompje bloeit

Voorganger: Dr. Tjaard Barnard

Organist: Aart Bergwerff

Met medewerking van: Bram van der Glind, trompet

Orgel: 'Heut triumphieret Gottes Sohn' - BWV 630

(Johann Sebastian Bach (1685-1750))

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

remonstranten Rotterdam

Welkom en aansteken van de kaars

Aanvangslied (*staande*): 'Daar juicht een toon'

voice

Daar juicht een toon, daar klinkt een stem, die galmt door heel Je - ru - za -
lem; een heer-lijk mor-gen - licht - breekt aan, de Zoon van God is op - ge - staan.

1. Daar juicht een toon, daar klinkt een stem,
die galmt door gans Jeruzalem.
Een heerlijk morgenlicht breekt aan,
de Zoon van God is opgestaan.
2. Geen graf hield Davids Zoon omkneld,
Hij overwon, die sterke held.
Hij steeg uit 't graf door eigen kracht,
want Hij is God, bekleed met macht.
3. Nu jaagt de dood geen angst meer aan,
want alles, alles is voldaan.
Die met geloof op Jezus ziet,
die vreest voor dood of helle niet.
4. Want nu de Heer is opgestaan,
nu vangt het nieuwe leven aan;
een leven, door zijn dood bereid,
een leven in zijn heerlijkheid.

Aanroeping

Eeuwige God,
Luisteren willen we naar uw woorden van vrede.
Breng ons tot leven, dan juichen we voor u.
Toon ons toch uw liefde.

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

emonstranten Rotterdam

Daarom roepen wij:

Wees ons nabij.

g. Want onze hulp is...

Inkeer (Psalm 130: 2-5)

Eeuwige God,

Luister aandachtig naar ons.

Heer, als u acht slaat op onze fouten,
kan niemand zich meer staande houden.

Maar u weet te vergeven,
daarom hebben we ontzag voor u.

We stellen onze hoop op u,
we vertrouwen op uw bevrijdend woord.

Daarom stel ons in uw ruimte.

g. Eeuwige God wees ons genadig.

Kyrie (Psalm 112: 3 en 4)

Eeuwige, God,

Voor wie u trouw zijn, bent u een licht in het duister.

U bent vol mededogen, goedgunstig en rechtvaardig.

U wilt met uw wereld zijn, die u nodig heeft:

daarom bidden wij

g. Kyrie

Gloria (Psalm 111:1 en 2)

Eeuwige, God,

Wij willen u danken,

uit het diepst van ons hart.

Danken willen wij u,

als wij als uw getrouwen samenkomen.

U hebt grote dingen gedaan,
wie er vreugde aan beleven
hebben dat steeds in gedachte.

Daarom loven wij uw naam.

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

remonstranten Rotterdam

g. Gloria

Bijbellezing Lukas 24: 13 – 24

¹³Op diezelfde dag gingen twee leerlingen van Jezus op weg naar het dorp Emmaüs. Dat dorp ligt ongeveer 12 kilometer van Jeruzalem. ¹⁴Ze spraken met elkaar over alles wat er gebeurd was.

¹⁵Terwijl ze zo liepen te praten, kwam er iemand bij hen lopen. Het was Jezus, ¹⁶maar de leerlingen herkenden hem niet.

¹⁷Jezus vroeg: ‘Waar praten jullie over?’ Verdrietig bleven de twee leerlingen staan. ¹⁸Eén van hen heette Kleopas. Hij zei tegen Jezus: ‘Jij komt hier zeker niet vandaan? Weet je niet wat er de afgelopen dagen in Jeruzalem gebeurd is?’ ¹⁹Jezus vroeg: ‘Wat dan?’

Toen vertelden de leerlingen wat er gebeurd was met Jezus. Ze zeiden: ‘Jezus uit Nazaret was een profeet van God. Zijn bijzondere woorden en machtige daden maakten diepe indruk op het hele volk.’ ²⁰Maar de priesters en de leiders wilden dat Jezus gedood zou worden. Daarom hebben ze hem weggebracht en aan het kruis gehangen. ²¹Wij hoopten dat Jezus gekomen was om Israël te bevrijden. Maar nu is het al de derde dag na zijn dood.

²²⁻²³Vandaag hebben een paar vrouwen uit onze groep ons erg in de war gebracht. Ze zijn vanmorgen heel vroeg naar het graf gegaan. Toen hebben ze ontdekt dat het lichaam van Jezus er niet lag. Dat kwamen ze ons vertellen. Ze hebben zelfs engelen gezien, die zeiden dat Jezus leeft.

²⁴Sommigen van ons zijn toen ook bij het graf gaan kijken. En alles was precies zoals de vrouwen gezegd hadden. Maar Jezus hebben ze niet gezien.’

Liedboek 630: 1 en 2

1. Sta op! - Een mor - gen on - ge - dacht,
Gods dag is aan - ge - bro - ken,
er is in één be - wo - gen nacht
een nieu - we len - te ont - lo - ken,
Het le - ven brak door aar - de en steen.
uit al - le wond - ren om u heen
spreekt, dat God heeft ge - spro - ken.

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

remonstranten Rotterdam

2. Hij heeft gezegd: Gij mens, kom uit,
open uw dode oren;
kom uit het graf dat u omsluit,
kom uit en word geboren!
Toen heeft zich in het vroegste licht
de nieuwe Adam opgericht,
ons allen lang tevoren.

Bijbellezing Lukas 24: 24 – 35

²⁵Toen zei Jezus tegen hen: ‘Wat zijn jullie toch dom. Jullie begrijpen het nog steeds niet! Waarom geloven jullie niet wat de profeten gezegd hebben?’ ²⁶Jullie wisten toch dat de messias eerst moest lijden voordat hij koning kon worden?’

²⁷En Jezus legde hun uit wat er over hem in de heilige boeken stond. Hij begon bij de boeken van Mozes en al de profeten.

²⁸Toen kwamen ze bij het dorp Emmaüs. Jezus deed alsof hij verder wilde reizen. ²⁹Maar de twee leerlingen hielden hem tegen en zeiden: ‘Blijf toch bij ons. Want de dag is bijna voorbij, het wordt al donker.’ Toen ging Jezus met hen mee.

³⁰Tijdens het eten nam Jezus het brood. Hij dankte God, brak het brood in stukken en deelde het uit.

³¹Op dat moment herkenden de leerlingen Jezus. Maar direct daarna zagen ze hem niet meer.

³²De twee leerlingen zeiden tegen elkaar: ‘Had jij onderweg ook al zo’n bijzonder gevoel? Er was iets toen hij met ons praatte en de heilige boeken uitlegde.’ ³³En meteen stonden ze op en gingen terug naar Jeruzalem. Ze gingen naar de elf leerlingen, die daar bij elkaar waren met de andere leerlingen.

³⁴Toen ze binnenkwamen, zeiden de elf leerlingen en de anderen: ‘Jezus is opgestaan, het is echt waar! Simon Petrus heeft hem gezien!’ ³⁵Toen vertelden de twee leerlingen wat zij onderweg meegemaakt hadden. En hoe ze Jezus herkend hadden toen hij het brood brak.

Liedboek 630: 3 en 4

3. Al wat ten dode was gedoemd
mag nu de hoop herwinnen;
bloemen en vogels, - alles roemt
Hem als in den beginne.
Keerde de Heer der schepping weer,
dan is het tevergeefs niet meer
te bloeien en te minnen.

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

emonstranten Rotterdam

4. Sta op! – Hij gaat al voor ons uit,
de schoot van 't graf ontkomen.
De morgen is vol nieuw geluid, -
werp af uw boze dromen.
Waar Hij, ons hoofd, is voorgegaan,
is voor het lichaam nu vrij baan
naar een bestaan volkomen.

Preek: Het roze boompje bloeit

Afgelopen vrijdag was ik in gesprek met de secretaris van de Stichting Loods24. Zelf ben ik daar voorzitter. We houden ons bezig met alles wat met het gedenken van de sjoah in Rotterdam te maken heeft. Ik was aan het vertrekken en stond met de deurklink aan de hand. Toen vroeg hij belangstellend: jullie doen dat zeker anders, preken met Pasen, dan al die gereformeerden. En ik voelde me uitgedaagd om hem in het kort uit te leggen hoe we dat deden. Niet om hem te bekeren, maar gewoon om te laten zien wat voor variatie er is in de christelijke boodschap.

Toen ik tien minuten later in de auto zat, tevreden over het historisch verantwoorde betoog, bedacht ik me: stom dat ik dit niet opgenomen heb. Het zou, gemeente, een fraaie preek voor dit moment geweest zijn. Nu dus maar even opnieuw beginnen over wat Pasen voor ons is.

Laat ik dat voor de verandering eens in drie punten doen:

1. Is Pasen moeilijk?
2. Pasen als verhaal van een plotselinge ervaring
3. Het roze boompje bloeit.

Is Pasen moeilijk?

Als je het geloof over laat aan filosofen en dogmatici dan wordt het snel heel gecompliceerd. Dan moet het allemaal kloppen. Dan kun je je afvragen hoe waar het is. En als deze mensen zich dan gaan afvragen wat waarheid is, berg je dan maar. Dan krijg je de jaarlijkse discussie of het graf nu leeg was of niet. Dan wordt het de vraag of opgestane mensen nog een gewoon lichaam hebben, dat je zou kunnen voelen, zoals de ongelovige Thomas het zou willen. Dan krijg je de vraag hoe je door een afgesloten deur heen zou kunnen lopen. En tenslotte moet je je afvragen hoe zo'n lichaam weer verdwijnt na 40 dagen en dan schrijft een creatieve bijbelschrijver het verhaal van Hemelvaart.

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

emonstranten Rotterdam

Dat gebeurt er wanneer je in de valkuil valt, waar wij als vrijzinnige mensen gemakkelijk intrappen: namelijk denken dat we kunnen begrijpen waar het om gaat. Dat er iets gebeurd moet zijn, dat je met een camera had kunnen vastleggen. Dan wordt het een kwestie van waar of niet waar. Als vrijzinnigen zeggen we dan snel: het is niet letterlijk waar. Maar daarmee zijn we in wezen even fundamentalistisch als onze orthodoxere broeders en zusters die zo zeker weten dat het graf leeg was en iedereen verketteren die anders beweert.

Pasen als het verhaal van een plotselinge ervaring

Maar misschien moet je het paasfeest wel op een heel andere manier benaderen. Dan gaat het niet om nadenken over hoe het geweest is. Dan gaat het eigenlijk niet over nadenken. Misschien ben je de weg wel kwijt, als je begint met nadenken. Pasen gaat, als je de bijbelverhalen bekijkt, over onverwachte ontmoetingen. Over dingen die je overkomen. Over niet bedachte zaken die je een nieuw perspectief op de dingen geven.

Neem nu de verhalen in de bijbel over Pasen. Het meest bekende is wel het verhaal dat we vandaag eens niet gelezen hebben. Van die dames die op de vroege zondagmorgen naar het graf gaan om de religieuze en menselijke verplichtingen te vervullen voor een dode.

Jezus was op vrijdagmiddag, vlak voor de sabbat, gestorven en er was geen tijd geweest om de nodige aandacht en liefde te besteden aan zijn dode lichaam. Dat kon zo toch niet en heel vroeg gaan ze op pad. Tot ze bij het graf komen en verrast worden door wat ze zien. Het graf is open. Het lijk is weg. En ze begrijpen er niets van. Er is slechts een tuinman die iets onbegrijpelijk zegt. En ze gaan weer terug met een onduidelijke boodschap voor de leerlingen. De wereld is anders dan ze denken. Ze hebben zich laten verrassen.

Zo is het ook met die leerlingen op weg naar Emmaüs. Ze hebben van alles meegemaakt in Jeruzalem. Ze waren enthousiast geweest. Nu zou er werkelijk iets nieuws gebeuren. Deze rabbi was het helemaal. Eindelijk zou het goed komen. Het leven, maar ook hun leven, zou een keer maken. Het zou goed komen.

Maar alle hoop was de kop ingedrukt. Hun leermeester was als een misdadiger ter dood gebracht. Een gruwelijke, schandelijke dood. Het had niet erger kunnen zijn. Alle hoop was vervlogen en teleurgesteld keren zij huiswaarts.

Totdat zij onderweg een bijzonder mens treffen. Ze kunnen goed met hem praten. Ze vertellen over hun verdriet en hun zorgen. Hij stelt vragen. Hij lijkt hen te begrijpen en probeert ze hun eigen verhaal uit te leggen.

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

remonstranten Rotterdam

Het is een hele tippel en ze hebben de tijd. Het voelt goed met deze man. En als ze aangekomen zijn, mag hij niet weg, maar moet hij blijven mee-eten.

En dan gebeurt het wonder. Dan overkomt hun iets. Hij breekt het brood. Grappig is dat Lucas het verhaal hier beschrijft met precies dezelfde woorden als het verhaal van het Laatste Avondmaal.

30Tijdens het eten nam Jezus het brood. Hij dankte God, brak het brood in stukken en deelde het uit. 31Op dat moment herkenden de leerlingen Jezus.

Afgelopen donderdag heb ik hier betoogd dat de kern van het geloof verbondenheid is en dat de beste manier om met elkaar verbonden te zijn, is via een maaltijd. Misschien iets uitgebreider dan de krentenbol van zo direct, maar het is tenminste een beginnetje. Ik beloof u: met Pinksteren is er meer te halen!

Aan tafel ontmoet je elkaar en kun je verder komen.

Zo is het ook met die Emmaüs-gangers. De verbondenheid die ze onderweg al voelden – was ons hart niet brandende in ons – wordt dan bevestigd. De ontmoeting met hun Heer overvalt hen. Ze hadden het niet verwacht. Het is er zo maar.

Zo is het ook met alle vertellingen over de verschijningen van Jezus waar de apostel Paulus over schrijft. Zo is het ook met zijn bekering, als hij op weg is naar Damascus. Eerst als Saulus, maar dan bekeerd wordt tot Paulus, wanneer hem iets overkomt.

Wat ik maar wil zeggen: geloof is niet de vrucht van veel nadenken of filosoferen. Het is iets wat je overkomt. Het is iets wat je plotseling beleeft of ervaart, als er iets gebeurt in je leven.

Wie wil nadenken over de vraag of hij Pasen wel begrijpt of aanvaardt, begint aan de verkeerde kant van het probleem. Pasen is er en overkomt je. Of je nu wilt of niet.

Zo kom ik bij het laatste deel van mijn preek.

Een tijdje geleden ben ik gevraagd om een remonstrantse dame in een andere gemeente te begeleiden. Ik ken haar goed van vroeger. Ze is ernstig ziek en ze weet dat ze niet lang meer te leven heeft. Concreet heeft ze me gevraagd of ik haar uitvaart wil leiden.

Ik ben nu een paar keer bij haar geweest en we hebben uitgebreid gepraat. Hoewel ze zich al een tijdje niet goed voelde, viel het bericht van de ernst van de situatie haar rauw op het dak. Na een

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

emonstranten Rotterdam

periode van onderzoeken, van steeds duidelijker beseffen: het is niet goed, kwam ze op een goede dag weer thuis uit het ziekenhuis met het bericht dat het echt niet meer goed kwam. Helemaal verdoofd door wat haar overkwam, gesteund door haar partner en kinderen, kwam ze thuis. En ze ging aan tafel zitten aan haar eettafel. Ze keek naar buiten en zag dat het roze boompje in de tuin bloeide.

Dat was natuurlijk niets bijzonders. Dat doen roze boompjes nu eenmaal in deze tijd van het jaar. Je kunt het niet tegenhouden. Vroeger of later gaan ze vanzelf bloeien.

Maar voor het eerst in haar leven kwam het werkelijk binnen. En ze herhaalde het een aantal malen op een overpeinzende toon: het roze boompje bloeit. De omstanders dachten natuurlijk dat het niet goed ging. Ging het al zo snel zo slecht met hun moeder?

Maar zo was het niet. Het was de confrontatie tussen het verdrietige bericht met de slechte vooruitzichten en de realiteit van de schepping dat het boompje toch bloeide. Het was alsof het een het ander in een perspectief plaatste. Het was een Paaservaring. Ondanks alles wat naar de dood verwijst, was er toch het leven.

Voor mijn gevoel is dat de essentie van Pasen. Ondanks alle somberheid van het menselijk bestaan. Ondanks het verdriet dat niet tegen te houden is, is er altijd iets van leven en van liefde dat doorbreekt, dat niet te stuiten is.

Jezus had de eerste leerlingen zo geïnspireerd dat het godsonmogelijk was, dat hij dood zou gaan of dood zou blijven. Wat er precies gebeurd is, zullen we nooit weten. Maar wat we wel weten, is dat er zoveel inspiratie over was, dat zijn leerlingen hem nabij bleven voelen, of hij nu gestorven was of niet. Zij konden de wereld blijven zien in het licht van zijn aanwezigheid. En hun inspiratie gaat al meer dan 2000 jaar door.

Mensen vinden nog steeds de kracht om op te staan uit een volstrekt doodse situatie. Mensen krijgen inspiratie waar je het niet meer zou verwachten. Diep in ons zit het gevoel dat de dood niet het laatste woord zal hebben. Dat niet alleen toen een verhaal over een levende Jezus werd verteld, maar dat het ons op de een of andere manier nog kracht geeft. Dat, wat er in ons leven gebeurt, hoe duister het ook zijn kan, er ergens toch steeds licht doorbreekt. Dat een deur dicht kan slaan, maar er altijd nog een venstertje open gaat. Dat hoe je het ook wendt of keert, er een ervaring kan zijn van gedragen worden. Van niet alleen zijn. Van warmte en verbondenheid, die niet gemakkelijk te verklaren is.

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

remonstranten Rotterdam

Pasen is geloven dat die ervaringen waar zijn. Zo waar als het is, dat de doodse natuur in het voorjaar weer gaat bloeien, wat er ook gebeurt. Zo waar als het roze boompje weer bloeit.
Amen.

Muziek: Andante (deel 2) uit Trompetconcert in Es gr.t.
(Joseph Haydn (1732-1809))

Krentenbol:

Deze krentenbol is een verre afgeleide van een uitgebreider paasontbijt. Het is de bedoeling dat een ieder zich gedurende een korte wijle verpoost en met elkaar spreekt. Wanneer het tijd is om verder te gaan, zal onze organist ons daartoe nodigen met een diepe bastoon.

Aankondigen overlijden

Nu echter blijven geloof, hoop en liefde, de grote drie;
maar de liefde is de grootste.

Voorbeden, afgesloten met 'Onze Vader'

Eeuwige God,

Op deze Paasmorgen willen wij u bidden voor uw kerk. Overal ter wereld proberen mensen die in u geloven elkaar te bemoedigen met het verhaal van uw zoon. Uw kerk, o God, dreigt in onze samenleving iets verwaarloosbaars te worden. Wees met uw kerk, o God, als wij uw woord in de wereld levend proberen te houden.

Eeuwige God, op deze Paasmorgen willen we bidden voor onszelf, voor mensen om ons heen, voor mensen die we misschien niet kennen. We vragen uw nabijheid voor wie in rouw gestort zijn. We weten van ziekte. We kennen misschien mensen, voor wie dit Paasfeest menselijkerwijs het laatste zal zijn. We kennen mensen, die ons niet meer kunnen kennen. Wil ons in ziekte en ellende nabij zijn. Mag ook in de donkerste, uitzichtsloze situatie iets doorstralen van het licht van Pasen.

We willen bidden voor mensen die gevangen zitten. In hun eigen gedachten of angsten, maar ook fysiek in gevangenissen. Geef licht in het bestaan en vooruitzicht.

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

remonstranten Rotterdam

Met Pasen, o God, lezen joden hoe ze vreemdeling waren in Egypte. Help ons dat wij in onze gasten en de mensen die wij als vluchteling te ontvangen krijgen niet alleen het onderwerp zien van de vraag of Nederland vol is. Wees met de vluchtelingen die familie en land verlaten hebben en nu gekomen zijn in een land waar ze niet echt welkom zijn.

Tenslotte bidden wij u in de stilte. U, o God, wilt naar ons luisteren, als wij in gedachten en gebeden tot u komen en onder woorden proberen te brengen wat ons bezig houdt.

[...]

Wees met ons als wij, met christenen van alle tijden en plaatsen de woorden bidden die Jezus ons heeft leren bidden:

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd;
Uw Koninkrijk kome;
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
En vergeef ons onze schulden,
Zoals ook wij onze schuldenaars vergeven;
En leid ons niet in verzoeking,
Maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk
En de kracht en de heerlijkheid
In eeuwigheid.
Amen.

Mededelingen

**Collecte (tijdens de dienst): Vluchtelingenopvangproject
van onze Diaconie**

Slotlied (staande): ‘A toi la gloire’

1. A toi la gloire, O Ressuscité!

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

remonstranten Rotterdam

A toi la victoire pour l'éternité!
Brillant de lumière, l'ange est descendu,
Il roule la pierre du tombeau vaincu.
A toi la gloire, O Ressuscité!
A toi la victoire pour l'éternité!

2. Vois-le paraître: C'est lui, c'est Jésus,
Ton Sauveur, ton Maître, Oh! ne doute plus!
Sois dans l'allégresse, peuple du Seigneur,
Et redis sans cesse: Le Christ est vainqueur!
A toi la gloire, O Ressuscité!
A toi la victoire pour l'éternité!

3. Craindrais-je encore? Il vit à jamais,
Celui que j'adore, le Prince de paix;
Il est ma victoire, mon puissant soutien,
Ma vie et ma gloire: non, je ne crains rien!
A toi la gloire, O Ressuscité!
A toi la victoire pour l'éternité!

Uitzending en zegen

Bevestigen wij dan ons geloof in een leven van liefde,
aanvaarden wij onze verantwoordelijkheid voor onze geloofsgemeenschap,
haar taak in deze wereld met haar noden
en gaan wij dan van hier naar ons huis en onze levensopdracht,
met de vreugde van het Paasfeest,
onder Gods zegen.

De Heer zegene en Hij behoede u.
De Heer doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heer verheffe zijn aangezicht over u
en geve u vrede.

Gemeente antwoordt:

Museumpark 3 3015 CB Rotterdam
010 4360543 rotterdam.remonstranten.nl

Remonstranten Rotterdam

Collecte (*bij de uitgang*): **Gemeente**

Muziek: A toi la gloire

(*Georg Friedrich Händel (1685-1759)*)